

30 % av kommunens budget är
upphandlade varor och tjänster.

Är det en marknad för Dig?

Fakta om offentlig upphandling

- Cirka 700 miljarder kronor per år (eller är det 800?)
- Kommunerna står för 70 % av alla inköp
- 30 % av kommunens budget är upphandlade varor och tjänster
- I snitt annonseras 50 upphandlingar per dag
- 70 % av alla inköp bedöms vara direktupphandlingar

Fakta om offentlig upphandling

- Drygt 7 % av alla annonserade upphandlingar blir föremål för överprövning
- LOU är en skyddslagstiftning för leverantörer
- Mer info på www.upphandlingsmyndigheten.se

De EU-rättsliga principerna

- Likabehandling
- Icke-diskriminering
- Öppenhet
- Ömsesidigt erkännande
- Proportionalitet

Anbudet!

- Läsa igenom förfrågningsunderlaget ordentligt
- Ställ frågor vid oklarhet
- Fyll bara i det som efterfrågas
- Har behörig person undertecknat avtalet?
- Begär sekretess för känsliga uppgifter
- Lämna anbudet i tid
- De flesta anbud lämnas numera elektroniskt. Undvik att göra det sista kvällen...

Goda råd till företagare

- Om ni vunnit upphandlingen - försäkra er om vad beställaren förväntar sig under avtalsperioden
- Se till att ni är eniga om hur uppföljningen ska gå till
- Om ni inte vunnit upphandling – ställ er frågan varför
- Hur kan jag vässa mig inför nästa upphandling?
- Håll koll på vinnande leverantör. Är beställaren är nöjd?
- Om inte - sannolikt används inte ev. förläningsklausul
- Oavsett om ni vunnit eller inte - ge köparna feedback! Då blir kommande upphandlingar bättre.

Sociala krav ovanligt?

- 238 av 281 kommuner ställer sociala krav
- 10 av 281 kommuner ställer krav på kollektivavtal
- 104 av 281 kommuner ställer kollektivavtalsliknande villkor

Likaså har våra 21 landsting/regioner en överenskommelse om att också ställa sociala krav liksom kollektivavtalsliknande krav

Nya regler för upphandling 2017

Fem huvudsakliga syften:

- Förenklingar och ökad flexibilitet i offentlig upphandling
- Underlätta deltagande för små och medelstora företag
- Strategisk användning av upphandling
- Sunda förfaranden
- Tillsyn och vägledning

Uppdelning av kontrakt

Nya regler om “uppdelning” för att underätta för små och medelstora företag (SME)

Upphandlande myndighet (UM)

- får dela upp ett kontrakt i delar
- om inte – krävs skriftlig motivering
- UM får begränsa antalet delar en leverantör kan lägga anbud på, eller
- begränsa antalet som en leverantör kan vinna,
- under förutsättning att objektiva regler har angetts i förväg

Nya bestämmelser om kvalificering

Ett krav på minsta årsomsättning får inte överstiga:

- 2 x kontraktets värde
- om det inte finns särskilda risker förenade med speciella varor, tjänster eller byggentreprenader.

Förfaranden och tilldelning av kontrakt

- Innovationspartnerskap
- Livscykelkostnadsanalyser (LCC) lyfts fram
- Ett överordnat begrepp vid tilldelning av kontrakt: "Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet". En upphandlande myndighet kan välja mellan följande:
 - I. Bästa förhållandet mellan pris och kvalitet
 - II. Kostnad
 - III. Pris

UM bör ställa krav - 4 kap 3 §

En upphandlande myndighet **bör** beakta miljöhänsyn, sociala och arbetsrättsliga hänsyn om upphandlingens art motiverar detta.

Uteslutning - 13 kap

- UM får utesluta en leverantör från att delta i en upphandling om myndigheten kan visa att leverantören har åsidosatt sociala- och arbetsrättsliga skyldigheter.
- UM måste ge leverantören tillfälle att yttra sig innan uteslutning får ske.
- En utredning får begäras in från leverantören som visar att det inte finns grund för uteslutning.

Onormalt låga anbud och beslut att inte tilldela kontrakt - 16 kap

- Om ett anbud är onormalt lågt ska UM begära att leverantören förklarar det låga priset.
- UM ska förkasta anbudet om den finner att det onormala priset beror på att anbudet inte stämmer överens med sociala- och arbetsrättsliga skyldigheter.
- Om en leverantörs anbud inte stämmer överens med tillämpliga sociala- och arbetsrättsliga skyldigheter får UM besluta att leverantören inte ska tilldelas kontraktet.

Särskilda villkor för fullgörande av kontrakt - 17 kap

- UM **får** ställa särskilda sociala, arbetsrättsliga och andra villkor för hur ett kontrakt ska fullgöras. Villkoren måste ha anknytning till kontraktsföremålet.
- UM **ska**, om det är behövligt, kräva att leverantören ska fullgöra kontraktet enligt angivna villkor om lön, semester och arbetstid.
- Villkor enligt de lägsta nivåer som följer av ett centralt KA
 - dock alltid minst de nivåer som följer av lag.

Särskilda villkor för fullgörande av kontrakt - 17 kap

- UM ska ge berörda centrala arbetsgivar- resp. arbetstagarorganisationer tillfälle att yttra sig angående nivån på villkoren.
- Om ett villkor inte kan fastställas behöver UM inte ställa det villkoret.
- UM **får** ställa krav på försäkring, tjänstepension och annat. Anknytning till kontraktsföremålet krävs.

Uppfylla de arbetsrättsliga villkoren

- Leverantörer som är anslutna till ett annat KA som är tillämpligt på arbetet ska anses uppfylla villkoren.
- Leverantörer utan KA: Ska antingen uppfylla de arbetsrättsliga villkoren i upphandlingen eller tillämpa villkor som motsvarar ett annat tillämpligt KA.
- Leverantörer som omfattas av utstationeringslagen ska anses uppfylla villkoren om de tillämpar den lagens regler (innebär villkor enl. "hårda kärnan").

Underleverantörskedjan

- UM ska kräva att leverantören ska säkerställa att dennes underleverantörer som *direkt medverkar* till fullgörande av kontraktet uppfyller villkoren om lön, semester och arbetstid.
- Avser underleverantörer i alla led.
- Kontrakten kan avse tjänster och byggentreprenader, men även varor.

Upphandling av en byggentreprenad

UM ska hämta villkor ur de KA som gäller för olika berörda yrkeskategorier. På exempelvis ett bygge kan det handla om 20 olika KA – med olika innehåll avseende lön, semester, arbetstid, pensioner, försäkringar, annan ledighet och annat.

- Velfärdsutredningen delbetänkande 1 nov.
Utredningen ska bl.a. utreda särskilda upphandlingsregler för sociala tjänster. Även rättslig analys av lagen om valfrigetssystem (LOV).
- Ny utredning om överprövningar av offentliga upphandlingar aviserad.
- Ny utredning om bestämmelser under tröskelvärdet och sociala tjänster.

Tack för att Ni lyssnat!

Ellen Hausel Heldahl

ellen.heldahl@svensktnaringsliv.se

Tel: 08-553 431 56

Birgitta Laurent

birgitta.laurent@svensktnaringsliv.se

Tel: 08-553 43 142